

Hírkészítési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Feladószerkesztő: Bontai János.

Hírlevél árak:

Egész évre --- 24 K
Félévre --- 12 K
Negyedévre --- 6 K
Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 43. szám.

Kedd, február 23.

1500000

orosz fogoly!

Alább, mint rendesen, ma is két hivatalos jelentés következik ezen a helyen a szövetségesünkkel karöltve az oroszok ellen vívott titáni küzdelmeinkről.

Ezt a két jelentést azonban ezuttal nem bocsáthatjuk a maguk hivatalos egyszerűségében a közönség elé, mert tartalmuk gyönyörű szenzáció s nagyszerű harcainknak tündöklő fénypontja.

Ez a két jelentés óriási diadalunkat jelenti az oroszok roppant hada fölött, amelynek tömege megtörik a mi és szövetségesünk dicő fegyvere alatt s a tömeg széthull, szertemálik.

A mi hadseregünk Bukovinában és a kárpáti győzelmes harcokban ötvenezer, a németeké a mazuri-tavaknál százezer orosz fogolyt terelt össze, vagyis egy százötvenezer főnyi nagy hadsereg eszi a mi rabkenyerünket s szinte el sem számolható rengeteg hadianyag lett a zsákmányunk és hozzá még sok tízezernyi orosz vére áztatja a földet.

Azt hisszük, hogy ez a nagyszerű harc a vég kezdete, mert ilyen óriási veszteséget még a muszka kolosszus se bír ki és csakhamar bomladozni fog az egész orosz rengeteg s elkövetkezik a hatalmas, a gyönyörű, a végleges nagy diadal.

Óriási győzelmeinkről szóló hivatalos jelentések a következők:

Budapest, február 22. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Az orosz-lengyelországi és nyugat-galíciai vonalon tüzérségi harcok és csatározások voltak. Az ellenségnek egyes elszigetelt előretüéseit könnyen visszavetettük.

A Kárpátokban számos orosz támadás volt, melyek a nyugati szakaszon éjjelen át is tartottak. Mindezen kísérletek, amelyeknek célja volt akadályainkig előrenyomulni, az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiusultak.

A Dnyesztertől délre a harcok terjedelme növekszik. Tegnap az ellenségnek egy erősebb csoportját hosszabb harc után visszavetettük. Kétezer orosz elfogtunk, négy ágyut és sok hadianyagot zsákmányoltunk.

A kárpáti harcokban csapataink által január végétől néhány nap előtti időpontig elfogott oroszok 29 ezer főnyi létszáma, amelyet egy hivatalos orosz jelentés hamisnak jelzett, időközben megnövekedett s 64 tisztre, 40806 főnyi legénységre emelkedett; ehhez hozzájárul még 34 géppuska és 9 ágyu.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, február 22. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 22.
A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről:

A mazuri téli csata utáni üldözés befejezést nyert. Grodnótól északnyugatra az erdők megtisztítása alkalmával, valamint a Bobr és Narew területéről a legutóbbi napokban jelentett harcokban eddig egy parancsnokló tábornok, két hadosztályparancsnok, négy más tábornok, valamint megközelítőleg negyvenezer főnyi legénység esett hadifogságunkba és hetvenöt ágyut és még meg nem állapított számú géppuskát, valamint sok egyéb hadiszert zsákmányoltunk.

A mazuri téli csata összes zsákmánya ezzel a mai napig hét tábornokra, több mint százezer főnyi legénységre, százötven ágyura és még megközelítőleg sem áttekinthető számú géppuskára és egyéb hadiszerre emelkedik. Nehéz ágyut és lőszer az ellenség több helyütt elásott vagy a tavakban elsüllyesztett. Így tegnap Lödzennél és a Wydmintónál nyolc nehéz ágyut kiástunk vagy a vízből kiemeltünk. Ciewars tábornok parancsnoksága alatt álló tizedik orosz hadsereg ezzel teljesen megsemmisítettnek tekinthető.

Uj ütközetek kezdenek kifejlődni Grodnónál és Suchawólától északra.

Az Ossowiectől és Lomzától északnyugatra, valamint Przasznysznál már jelentett harcok ma tovább folynak.

Lengyelországnak a Visztulától délre eső részében nincs ujság.

A nyugati világcsata.

Budapest, február 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától) Berlin, február 22.
A nagy főhadiszállás jelenti nyugati hadszíntérről:

Yperntől keletre ismét elfoglaltunk egy ellenséges lövészárkot. Az ellenségnek általunk elfoglalt állások ellen intézett ellentámadásai sikertelenek maradtak.

Champagneban tegnap is aránylag nyugalom uralkodott. Az általunk ott a legújabb harcokban elfogottak száma tizenöt tisztre és több mint ezer főnyi legénységre emelkedett. Az ellenségnek véres veszteségei rendkívül nagyoknak bizonyultak.

Verduntól északra levő állásaink ellen az ellenség tegnap és ma minden eredmény nélkül támadott.

A Vogézekben harc után elfoglaltuk Hohról és Stossweiser helységeket.

Egyébként nevezetesebb újság nincs.

HIREK.

— **Honvédtisztjeink kitüntetése.** Hősiesen harcoló 5. honvédgyalogezredünk tisztjei közül most számosan kaptak kitüntetést. Így, mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli, a király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül Zádory Béla 5. honvédgyalogezredbeli századosnak a hadidiszkitményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet;

továbbá az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartása elismeréséül dr. Hollósy Árpád 5. h. gyezdrebeli ezredorvosnak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján;

azonkívül elrendelte, hogy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül Leposa József századosnak, Molnár Adorján, Urai Uray Zoltán, Erdély Árpád, Szalay László főhadnagyoknak, Prág Frigyes főhadnagy, gazdatisztnek és Szőke Pál hadnagyának, valamennyien az 5. honvédgyalogezredben, a legfelső dícsérő elismerés tudtul adassék.

— **Glattfelder püspök böjti pásztorlevele.** A nagyböjt alkalmával Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök gyönyörűen megírt főpásztori szöveget intézett egyházmegyéjéhez. A szöveg bevezetése a böjtről és annak szükségességéről szól általában, majd áttér az egyes társadalmi bűnök ostromozására a háboruval való vonatkozással szerényebb, istenfélőbb, tisztább életre inti a híveket. A háboru — ugymond a püspök — emlékeztetése idéz sok embernek nem egy igazságot és törvényt, mely a béke napjaiban feledésbe ment. Olyan ez, mint egy nagy népmiszió, csak a szava erőteljesebb. A háboru gondolkodóba ejti a vallástalanokat. Imádságra kulesoltatja már a hitetlenkezeiket is. S a templomba térnek azok is, kik azt évek óta kerülték. A szerenésatlenség és veszedelem visszaterel Istenhez. A pásztorlevél idézi a költőt, ki azt mondja: „Hej, de bűneink miatt kelt harag szivedben”. Isten valóban bűneink miatt küldte ránk a háborut. Eljünk tehát úgy, — fejtegeti a pásztorlevél, — hogy Isten a büntetést levegye rólunk és megbocsásson. Hagyjunk fel sok rossz szokásunkkal, vétkeinkkel és megtisztult szívvel kérjük Istent, hogy hazánkról vegye le a háboru csapásait, adjon győzelmet és békét. Azután több fontos háborus rendelkezést közöl pásztorlevelében a püspök. Ismerteti többek között a földmívelésügyi miniszter rendeletét a mezőgazdasági munkák elvégzése érdekében bizottságok alakítására vonatkozólag; továbbá a róm. kath. polgári leányiskolák tanítástervét és a reá vonatkozó utasításokat. A szőregi plébánosi állásra és a Szeged—alsóközponti plébánosi állásra a pályázati határidő március hó tizedikén jár le.

— **Halálozás.** Beneth Károly nagybecskereki szállodatulajdonost súlyos gyász érte. Mint ugyanis részvétellel értesülünk, édes anyja 59 éves korában Nagybecskereken tegnap meghalt. Temetése e hó 24-én d. u. 3 órakor lesz.

— **A Vörös Félholdért.** A kultúregyesület Vörös Félhold-előadása alkalmából felülfizettek: dr. Dellimanics Lajos, dr. Vinczehid Ernő 16—16 kor., Jankó Ágoston, dr. Perisics Zoltán 10—10 kor., Schwirtlich Alajos 8 kor., dr. Perisics Zoltán 6 kor., dr. Kuszing János 5 kor., Jeszenszky Nándor, Urbán Frigyes, Jemries N., özv. dr. Mangold Samuné 2—2 kor., Rosenfeld Adolfné 1 kor.

Azonkívül dr. Nónav Pál 20 koronát adományozott a Vörös Félhold javára.

— **A jövő évi termés biztosítása.** A földmívelésügyi miniszter rendeletileg utasította a törvényhatóságokat, hogy legyenek gondoskodók arra, hogy a jövő évi termés biztosításának a mezőgazdasági munkák fennakadást ne szenvedjenek. Ez irányban való közreműködésre bizottságok kiküldését tartja szükségesnek. Torontálvármegyében már megalakult a központi bizottság, de megalakultak az egyes járásokban és községekben is a bizottságok, sőt többen már javaslatokat is készítettek. A központi bizottság Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispán elnökségével tegnap tartott ülést, amelyen megjelentek: Pap Géza báró, Peroszkay Béla, dr. Vinczehid Ernő, Pap Ernő, Marton Andor, Lowieser Imre, Grézo János, Weiterschan Jakab Fülöp, Gregersen Nils, Farkas Vince. Az ülésen Jankó Ágoston elnök ismertette a jövő évi termés biztosítására a vármegyében már megindult akciót, bemutatta a betérjesztett javaslatokat, majd a bizottság a maga részéről is megállapította azokat az irányelveket, amelyek szerint a termés biztosítása érdekében folyó munkában részt vesz.

— **Mohamedán temetés Nagybecskereken.** Ritka temetésben volt része vasárnap Nagybecskereknek. Egy bosnyák-mohamedán katonát, Lujkics Redea Redeot temették, aki itt halt meg a kórházban Budapestről hozattak egy mohamedán papot, aki megfelelő kísérettel mohamedán szertartás szerint temette el a katonát. A mohamedán kaonát a református temetőbe vitték s ott helyezték örök nyugalomra.

— **Torontáliak veszteségajstroma.** A hivatalos 125. sz. veszteségajstromban háziezredünk háziezredünkben a 29-ik gyalogezredből a következő torontáliak szerepelnek:

Elcsesettek: Bogoszav Radovan szakaszvezető Felsőitebe. — Fiedler József Karátsonyifalva. — Raity Lázár Tamáslaka. — Stojkov Velimir Cserépalja. Tisch János Jánosföld.

Megsebesültek: Elmer Ádám tart. kadet Módos. — Ardelyán Vász Révaujfalu. — Bauer András Pancsova. Berza István Nagyikinda. — Boklyan Ádám Ujzora. — Botsch János Jankahid. — Bubi Sándor Nagyikinda. — Bugarszki Rada Bóka. — Csobanin Jóca Ilonez. — Debelyaetski Mladen Dolova. — Deesernity Lázár Dolova. — Drazsity Lázár Mokrin. — Getejan Vazul Vég-szentmihály. — Gräbeldinger Jakab Szécsány. — Gyurkoje Simon Bánlak. — Iszakov Propok káplár Karátsonyiliget.

Ivkovics Pál őrmester Farkasd. — Kánász Ferenc Muzslya. — Karavia György Pancsova. — Kelemen Ferenc Pancsova. Krsztanity Dragomir Tamáslaka. — Maxity Dusan Kumán. — Milovanov Zsiva Opáva. — Miók Vince Bánlak. — Nyágu Szvetozár Dobricza. — Pálinkás János Törökbecse. — Pálinkás János Nagylajosfalva. — Perkosán József Révaujfalu. — Raicsin Velimir Tamáslaka. Reznik Zsiva Törökbecse. — Rogyenko Dusan Karlova. — Rossu Demeter káplár Alibunár. — Schmiedt Péter Nagyikinda. — Soklavoeski Jóca Pancsova. — Stojanov Zsiva Párdány. — Szarar Lázár Pancsova. — Stancsity Milutin Kumán. — Tóth Imre Alsóittebe. Uta Trifun Ozora. — Vemity Velimir Dolova. — Zsivkov Száva Cserépalja.

Hadifogságba estek: Gruity Bosko Tiszahegyes. — Haszler György Tolvád. — Komanov Jóca Tiszahegyes. Popov Szilárd káplár Pancsova. — Pribisevics Lázár Mokrin. — Radák Dusan Farkasd. — Radivojevics Pál Nagyikinda. — Szeiler Jakab Ferenczalom. — Tóth Simon Törökbecse.

— **A garabosi állatvásár elmarad.** Garaboson február hó 28-án megtartani tervezett tenyészbikavásárunkat a fellépett száj- és körömfajás miatt nem tartadjuk meg. A vásár azonban március második felében biztosan megtartható lesz s miután ott és a környéken igen nagy számú értékes anyag van, kérjük, hogy szükségletének beszerzését addig felfüggeszteni sziveskedjék. — Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület elnöksége.

— **A Vörös Félhold jelvényei.** A Vörös Félhold támogatására alakult országos bizottság művészi kivitelű jelvényeket készített, melyeket országsszerte a török testvéremzet sebesültjeinek javára árusít. Aki ezt a jelvényt feltűzi, egyrészt a magyar-török testvériség mellett tüntet, másrészt pedig a Vörös Félhold magyarországi gyűjtését gyarapítja. A szép jelvény ára egy korona, aki venni akar, legyen szives levelezőlapon a Vörös Félhold bizottságához (Budapest, Országház) fordulni érte.

— **Orosz fogságban.** Nagyikindáról írják: Löw Sándor butorkereskedő Sándor nevű fia mindjárt a háboru elején az északi határra került. Szeptember óta édesanyja hirt nem kapott felőle. S bár mindenhová fordult, ahonnan reménylhetne, hogy valamit megtudhatna fiáról, igyekvése eredményre nem vezetett. Képzeltető tehát az apa öröme, amikor most egyszer csak levelezőlap érkezik, amelyben a fia, Löw Sándor arról értesíti édes atyját és testvéreit, hogy él, hogy megsebesülten került orosz fogságba és Novo-Nikolajevben, Szibériában van. Azt írja, hogy sebesülése könnyebb természetű volt, kórházban sem ápolták és hogy elég jó dolga van, de alig várja már a békekötést, hogy haza jöhessen.

— **Keceberek.** Vikár Béla akadémiánk a kultúregylet Vörös Félhold-előadásán gyönyörködve nézgeti a diszes hölgyközönséget. Egy kis elmélázás után egyszerre odaszól a szomszédjához:

— Nagybecskerek megváltoztathatná a nevét Kecsbererekre.

— ?

— No igen; mert annyi itt a kecs, hogy egy egész berek kitelik belőle.

— **Jókedvű katonáink.** Katonáinknak a háboru borzalmaiban számtalanszor tapasztalt elpusztíthatatlan jó kedélyét tanúsítja az alábbi levél is, amelyet egy zombolyai katona írt Schira Péter zombolyai kaszinói vendéglősnek. A levél így szól:

Kedves Schira! Miután sajnos, lehetetlen, hogy a kereskedő- és iparoskaszinó idei farsangi multságán résztvehessenek, amin bárhogy is sajnálkozom, változtatni nem tudok, a következőket közlöm veled:

Mi is tartunk itt farsangi multságot, amint az az itteni viszonyoknak megfelel. Természetesen programunkat alaposan átgondoltuk és megválogattuk, mert nekünk is van konkurenciánk, amit mi fölül akarunk mulni. Hogy a multság érdekes, azt bizonyítani fogja a program, amelyet itt közlök:

M e g h i v ó. Az utászászlóalj s a vele működő csapatok a farsangi napokban az oroszokkal szemben magaszerezte muzsikájával nagyszabású farsangi ünnepélyt rendez a következő műsorról: 1. Reggeli ébresztő ekrazitbombákkal. (Dráma egy felvonásban.) 2. Éjféli hajtóvadászat az ellenségre. (Életkép 1 felvonásban.) 3. Kézibombák szuronyrohammal. (Társasjáték.) 4. Új állások elfoglalása térdig érő hóban. (Monológ.) 5. Keringő a gépfegyverosztály közreműködésével. 6. Négyes, srappell és gránátkiséréttel. (Rendező a tüzéség.) 7. Rohampolka farkasvermeken, robbanóaknákon, dróthálóakadályokon keresztül, előadva saját zenekarunk által, amelynek szereplői: Tábori tüzéség (Prim), nehéz Haubitza (szekund), 30 és feles mozsár (bariton), 42-ös mozsár (basszus). Végezetül hidakat építünk, új fedezékeket ásunk és akadályokat készítünk (humoros). Frissítőkről kitűnően gondoskodva. A frissítők általánosan hóból, esőből és jó északi szélből. Számo slátogatást kér — a vidám harcok rendezőbizottsága.

— **Vasuti baleset.** Mint Nagyikinda-ról jelentik, vasuti szerencsétlenség történt csütörtökről péntekre virradó éjjelen a Mokrin és Nagyikinda közötti vasuti vonalon. A mondott éjjelen két egymáshoz kapcsolt mozdony indult el

Mokrinból Nagyikinda felé. Utközben a mozdonyvezető megállította a mozdonyokat, mert valami igazítani való akadt a hátsó mozdonyon. Valószínűleg nem gondoskodott az elővigyázati intézkedésekről, mert az utánuk indított tehervonat beleszaladt a mozdonyokba. Több kocsi megrongálódott. Emberéletben nem esett kár, csak a vonatvezető sérült meg.

— **A gyakorlati latin nyelv új zsebszótára** jelent meg a Schidlof-szótár gyűjteményében, melyben eddig csak élő, modern nyelvek szótárai és nyelvkönyvei jelentek meg, mert a vállalat a gyakorlati nyelvtanítás célját szolgálja. A most megjelent szótár a latin közmondásokban, idézetekben, oklevelekben, vagyis a gyakorlati életben előforduló mintegy hétezer szót tartalmazza. Szerzője: dr. Polgár Gy. Ödön, a pozsonyi kir. főgimn. tanára, a bevezető részben a latin nyelvet kevésbé ismerő olvasónak nyelvtani utasítást is ad, hogy az egyébként iskolai célt is szolgáló szótárt a művelt nagyközönség minél több haszonnal forgathassa. A nagyobb, mintegy ezer szóval bővebb, 16° zsebalaku kiadásnak ára füzve 1 korona, kötve 1 korona 50 fillér. A dióhéj kiadás mindkét része egyenként 1 korona bolti árban jelent meg. Az új latin zsebszótár szintén a Schidlof nyelvtanok és szótárak kiadásánál, Schenk Ferenc könyvkereskedőnél jelent meg, Budapest, IV., Semmelweis-utca 15.

— **Faragó Géza humoros képei.** Faragó Géza, a kitűnő festőművész, a Jó Pajtás rendes munkatársa pompás új képsorozatot kezdett a gyermekek kedves lapjában; a velünk háboruban álló nemzetek katonáit rajzolta meg vidám alakokkal; a szerb és az orosz után most a francia került sorra a sorozatban. A vidám képekhez Elek nagyapó ír okos verseket. Sebők Zsigmond és Benedek Elek e képes gyermeklapjának legújabb, február 21-iki számába ezenkívül Feleki Sándor és Madarassy Erzsébet írtak verset, Mézes János elbeszélést. Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör máramarosi hadi kalandjainak elbeszélését, egy cikk a kávéról, kakaóról és teáról szól, Kóbor Ilona mesét mond a fenyőfáról, Zsiga bácsi mulatságos mókát, Rákosi Viktor folytatja A gibraltári összekülvök című regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

meghajol a szél ereje alatt, amely nagy erővel belekapaszkodott. Leirhatatlan izgalmatlan pillanat volt ez. Mindketten viszszafojtottuk lélegzetünket és szemünk az alanti sötét tömegre tapadt, amely ringatózott, hullámzott. Kétségek között ültem a motor kormány mellett. Vajjon összetépi és ledobja-e a szél a gépet? Nem, magához tért, egy biztos, határozott mozdulattal fölül emelkedett. Lassan körülvett az éjszaka, azután eltűnt szemünk elől a ködben a nyüzsgő tömeg.

A házak, mint apró papírmáséfigurák, a folyók mint vékony erek tüntek föl. Éreztük, hogy mindinkább emelkedünk, de még mindig fülünkbe esengett az ostromlott várbeliek szerencsét kívánó buszusása, éljenzése. A jókívánatok, úgy látszik, használtak. Mi szerencsésen célunkhoz értünk.

— Az ostromlott Przemysl várában tartózkodott hosszabb ideig főhadnagy ur? Vajjon hogy viselkedett a lakosság a bombázások alkalmával?

— A bombázás éppen nem rémitette meg Przemysl lakosságát, sőt eleinte élénk kíváncsiságot gerjesztett benne. Ha egy eltévedt gránát esett le itt-ott, odafutottak az emberek, mint valami nagy és különös látványossághoz. Rémult kiáltásokat sohasem hallottunk. Ellenkezőleg, néhol valóságos élelődelési roham fogta el a lakosságot. Az utcagyerekek és a szegények lesték a gránátok érkezését s alig robbantak szét, rávetették magukat a szilánkokra s azokat az ostrom emlékei gyanánt eladták. Olyan miniatűr-börzefélék rendeztek be, amelyben a gránát-darabok nagyságuk és alakjuk szerint osztályozva voltak.

— Amint egy robbanó löveg a földre furódott, férfiak, asszonyok és gyerekek odafutottak, hogy megnézzék. A katonai parancsnokság kénytelen volt megtiltani, hogy azokon a helyeken tartózkodjanak az emberek, ahová a gránátok hullanak. Azok, akik bejárták a vár ostromlott részeit, olyan időben, amikor a bombázás egy percig sem szünetelt, bámulva látták, hogy mily kevés nyomot hagyott maga után a bombázás. Néhol törmelékek, fölturt földhányások voltak, semmi több.

— Budapesten adtam föl gépemét. — beszélte azután a főhadnagy, — amit egyenesen elszállítanak a harctérre. Debreczentől Budapestig egy orosz orvossal utaztam együtt, akit az esztergomi fogolytáborba szállítottak.

Az ostromlott Przemyslből.

— Egy német pilotatiszt elbeszélése. —

— febr. 23.

A napokban Szegeden járt egy német pilóta-főhadnagy, a berlini Luftschifferabteilung Officiercorps egyik legkiválóbb tagja: Harry R. I., a hős aviatikus katonatiszt, akinek bravuros repüléseiről sokat írtak már az ujságok.

Egy szegedi ujságíró beszélgetést folytatott a német repülő tiszttel, aki a következő érdekes dolgokat beszélte el az ostromlott Przemyslről s az ő repülőmunkájáról:

— Az osztrák-magyar hadvezetőség egy nagy repülő-garázst állított föl az ostromlott várban, hogy egy repülőgép mindig készen legyen az indulásra, amint a szél kedvezővé válik. A várostrom kezdetekor ezek a repülőgépek nappal szállottak föl, de csakhamar észrevettük, hogy az oroszok, értesülve a fölszállások idejéről, rálestek és gyújtórakétákat repítettek a magasba szálló gépmadarak felé.

— Elhatározták tehát, hogy ezentul csak éjjel utazik a pilóta. Azóta a repülőgépek éjjelente koromsötétben szállították a postát, a hivatalos jelentéseket, meg a katonák tábori levelezőlapjait, amiket mindennél jobban vár idehaza a szerető család, öreg szülők meg a fiatal hitvesek.

— Aki valaha csak egy ilyen fölszállásnak tanuja volt, az bizonyára élete alkonyatáig soha sem felejtheti el... Az ostromlott várban egy tágas udvar közepén mozgott a szél rohamai folytán ideoda a repülőgép hatalmas szárnya. Az

égő lámpások fantasztikus világot vetettek az utra. Köröskörül férfiak árnyékai mozogtak, mint holmi démonok, akik lázasan dolgoznak valami művön. Az egyik szögletben a katonai posta főnöke aggodalmasan kivette az óráját és egy századossal, a repülő-garázs parancsnokával halkán beszélni kezdett; úgy látszott, tanácsot kér tőle.

Nyilvánvaló volt, hogy az ut veszélyes. Kettőnknek kellett utaznunk s mi persze készséggel vállalkoztunk a föladata-ra. Társam indulás előtt bundába burkoltan, nyugtalanul sétált föl, bár azon volt, amikor megígvelték, hogy nagy elszántságot tanúsítson. De az egész küldetés szolgálati ügy volt a szememben. Amint beleültünk a gépbe, társam a hátam mögött egy fényképező géppel volt ellátva. Az indulás előtt valakinek eszébe jutott, hogy nincs élelme az utasoknak. Futkosás támadt, mindenki keresett magánál holmi ennivalót, végre összehoztak három darab kenyeret, két csokoládétáblát és egy üveg bort. Am rövid vesztéglésünknek meg volt a maga haszna, mert lihegve érkezett egy hadsegéd: „Sürgöny a parancsnoktól.”

— Amikor átvettem a parancsnok rendelkezését, a gépet négy markos legény tartotta, majd hallani lehetett a szokásos jeladást:

— Ereszd el!

A repülőgép egy darabig gurult a kátyus területen, azután egyetlen szökéssel a magasban termett. Majd óriási szélroham kerekedett, a hatalmas gép

Hirdetések.

Hirdetmény.

153-3.1

Az óteleki körjegyzőségnél az adóügyekben tökéletesen jártas egyén

5 korona napidíj mellett azonnal alkalmazást nyer.

Ajánlatok alulírottához intézendők.

Ótelek, 1915. évi február hó 20-án.

Végh Ferenc, körjegyző.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfeket, címkéket, reklámcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425-x.92

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szélestyky Pál, Árpád-utca.

Bádogos: Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Biztosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fűg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Elet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butergyár:**

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők: Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Debozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Drageria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek: Mesznik R. Özege, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók: Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.**Férfiműterem:**

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csmegekereskedés: Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet: Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállóval szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek: Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**

Penez János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes: Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.**Mozi gépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés: Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sirkóraktár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák: Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-utca.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár: Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tüzifa-, épületfakereskedés: Annau örökösök, Korona-utca.
Geró Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Uridivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés: Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-söresarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében